

38. møde

Onsdag den 13. januar 1999 kl. 13.00

Dagsorden

1) Spørgsmål til ministrene.

2) Første behandling af lovforslag nr. L 139:
Forslag til lov om ophævelse af en række love under Fødevarerministeriets område.
Af fødevarerministeren (Henrik Dam Kristensen).
(Fremsat 10/12 98).

3) Første behandling af lovforslag nr. L 136:
Forslag til lov om ændring af lov om markedsføring. (Oplysningskrav til forbrugergarantier, regler om Forbrugerombudsmandens ansættelse og styrkelse af Forbrugerombudsmandens indgrebsmuligheder).
Af erhvervsministeren (Pia Gjellerup).
(Fremsat 9/12 98).

4) Første behandling af lovforslag nr. L 137:
Forslag til lov om Forbrugerinformationen.
Af erhvervsministeren (Pia Gjellerup).
(Fremsat 9/12 98).

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 13:
Forslag til folketingsbeslutning om at indføre offentligt tilsyn med undervisningen i de fire grundskoler.
Af Brian Mikkelsen (KF), Birthe Skaarup (DF) og Kirsten Jacobsen (FP) m.fl.
(Fremsat 20/10 98).

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Socialministeren (Karen Jespersen) har meddelt mig, at hun ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om socialpension. (Ændring i opgørelsen af indtægtsgrundlag).
(Lovforslag nr. L 158).

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen) har meddelt mig, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om gennemførelse af overenskomst om retsstillingen for NATO-styrker og af protokol om NATO's militære hovedkvarterer. (Gennemførelse af overenskomst om retsstillingen for styrker fra lande, der deltager i Partnerskab for Fred m.v.).
(Lovforslag nr. L 159).

Medlemmer af Folketinget Tove Videbæk (KRF), Flemming Kofod-Svendsen (KRF), Ole M. Nielsen (KRF) og Jann Sjørnsen (KRF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om fleksibel børnepasning.
(Beslutningsforslag nr. B 75).

Forslag til folketingsbeslutning om økonomisk støtte til forældre, der selv passer deres børn.
(Beslutningsforslag nr. B 76).

Medlemmer af Folketinget Ole M. Nielsen (KRF), Flemming Kofod-Svendsen (KRF), Jann Sjørnsen (KRF) og Tove Videbæk (KRF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om ret til deltid for forældre.
(Beslutningsforslag nr. B 77).

Skatteministerens (Ole Stavad) har meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig:

Redegørelse om medarbejderaktieordninger.
(Redegørelse nr. R 11).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil blive optaget i Folketingstidende.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene.

A. Spørgetimen

Formanden:

Jeg skal allerede nu meddele, at de af hr. Brian Mikkelsen under nr. 1-3 opførte spørgsmål til fødevarerministeren, spørgsmål nr. S 715, S 716 og S 717, efter ønske fra spørgeren udsættes til næste spørgetid.

Til at besvare spørgsmål i spørgetimen har statsministeren udpeget socialministeren og kulturministeren.

Der er i dag kun tilmeldt én spørger, der ønsker at stille spørgsmål til socialministeren, og det er hr. Villy Søvnald.

Jeg skal gøre opmærksom på, at ministeren får ordet, hver gang et medlem har afsluttet et indlæg, og har første gang 2 minutter til rådighed, de efterfølgende gange 1 minut. Medlemmernes taletid er 1 minut, og hovedspørgeren kan få ordet 2 gange. Herefter er der som bekendt mulighed for, at medspørgere kan få ordet 1 gang. Et hovedspørgsmål med eventuelle tillægsspørgsmål må højst tage 15 minutter.

Spm. nr. US 32

Villy Søvnald (SF):

Jeg har siddet og nylæst regeringsprogrammet her i juledagene, og jeg kan se, at der er omtalt en førtidspensionsreform.

Det, der er sket på førtidspensionsområdet, er jo, at refusionsomlægningen blev vedtaget i forbindelse med finanslovforliget. Jeg vil så spørge socialministeren: Er det det, førtidspensionsreformen bliver til, eller er der mere i vente? Er det regeringens vurdering, at man dermed har opfyldt intentionerne i regeringsgrundlaget?

Socialministeren (Karen Jespersen):

Nej, det forslag, der blev vedtaget af Folketinget her inden jul, er ikke ensbetydende med det, jeg lægger i begrebet en reform af førtidspensions-systemet.

Der er mange andre ting, som vi trænger til at se nærmere på. Der er hele spørgsmålet om ydelserne, hvordan de er skruet sammen, altså det, at vi har så forskellige ydelser, som vi har i dag; vi har skattepligtige ydelser blandet sam-

men med skattefrie ydelser, og vi har forskellige former for tillæg, altså noget, der gør systemet meget uigennemskueligt og også betyder, at vi har en række ankesager, man ellers ikke havde behovet, hvis man havde et mere ensartet system.

Vi trænger til at få gennemført selve arbejds- evnebegrebet hele vejen i systemet og i det hele taget se på overgangen fra andre ydelser til pensionssystemet.

Men da en regeringsperiode jo normalt er på 4 år og vi efter det sidste valg ikke har siddet som regering i 1 år endnu, er der stadig væk god tid til de spørgsmål. For det er jo ikke et problem af nyere dato; det er et spørgsmål, der har været vendt mange gange, og hvor man hele tiden må konstatere, at der er nogle problemer, der kan være ret svære at løse.

Men det er bestemt på regeringens dagsorden, også sådan som det står i regeringsgrundlaget.

Villy Søvnald (SF):

Tak til ministeren for svaret. også tak for, at det ikke var den store reform.

I mellemtiden er der så også kommet et udspil fra handicaporganisationerne, som, så vidt jeg kan se, bygger på det samme princip som det, ministeren anfører, nemlig et ønske om mere ensartethed i ydelserne og anerkendelse af, at der er en gruppe, specielt førtidspensionisterne på de lave trin, der et helt liv igennem har et meget lavt leveniveau. Vi har i øvrigt et lignende udspil.

Jeg vil bare afsluttende spørge: Forstod jeg ministeren rigtigt, var ministeren interesseret i også at forhandle med Folketingets partier om en reform, der bærer i retning af mere ensartede – og det betyder vel i virkelighedens verden også højere – ydelser på de laveste førtidspensionstrin?

Socialministeren (Karen Jespersen):

Ja, det er klart, at når vi skal lave en større omlægning af pensionssystemet, må målet være at få et meget bredt flertal i Folketinget bag en sådan omlægning.

Det er også rigtigt, at der i principperne er et stort sammenfald i de udspil, der lige er kommet fra de fem handicaporganisationer. I det hele taget oplever jeg, at der meget langt er et sammenfald af synspunkter omkring principperne for, hvad der er brug for i pensionssystemet.

Men dér, hvor det så stadig væk, kan man sige, ikke er så nemt, som det lyder, er i den konkrete udformning. Og det er så i hele spørgsmålet om overgangsordninger: Hvordan skal det se ud for eksisterende førtidspensionister i forhold til nye i systemet, osv. osv.? Altså der er mange hårde nødder at knække undervejs, og der er den store nød, som hedder de samlede udgifter, fordi de udspil, der kom, var jo beregnet til en merudgift på mellem 6 og 10 mia. kr., og det har jeg simpelt hen ikke, og det vil jeg heller ikke få, heller ikke noget, der bare ligner.

Derfor vil jeg ligesom sige: Hvis man har nogle forestillinger om nogle forhøjede ydelser af en størrelsesorden, der betyder en samlet merudgift på de dér 6-10 mia. kr., jamen så har de trange vilkår.

Men jeg oplever også et sådant udspil som udtryk for, hvad man ideelt set gerne så, og så må man sige: Jamen så må vi så se, hvad vi kan blive enige om, og hvor langt vi kan nå.

Men det er jo lykkedes et meget bredt flertal også at knække nogle hårde nødder: pensionsudbetaling på plejehjem og andre områder, hvor vi fandt et bredt flertal. Og det håber jeg bestemt kan lade sig gøre også i denne her sag.

Hermed sluttede spørgsmålet.

B. Spørgetiden

Formanden:

Som allerede nævnt er de første tre spørgsmål udgået, og det betyder, at det første spørgsmål er stillet af hr. Keld Albrechtsen til by- og boligministeren.

Spm. nr. S 837

4) Til by- og boligministeren af:

Keld Albrechtsen (EL):

»Hvad er ministerens holdning til et forslag om at indføre aftalt husleje for lejemål af såkaldt høj kvalitet?«

Skriftlig begrundelse

Hvis et sådant forslag gennemføres, vil det i løbet af en kort årrække medføre et voldsomt huslejeskred i hele det private udlejningsbyggeri. Der vil være tale om huslejestigninger i strid

med de løfter, som regeringen gav vælgerne forud for folketingsvalget den 11. marts 1998.

Keld Albrechtsen (EL):

Ja, nogle gange bliver man jo glædeligt overrasket her i verden, og det blev jeg i hvert fald, da jeg i lørdags læste i Berlingske Tidende, at ministeren ikke agter at fremsætte et lejelovsfor-slag nu, men vil holde fast i den omkostningsbestemte husleje.

Så derfor ser jeg med god forventning frem til det svar, jeg forhåbentlig vil få nu fra ministeren.

By- og boligministeren (Jytte Andersen):

Jeg går ud fra, at det spørgsmål, der er stillet, har udgangspunkt i den artikel, der har været fra Danmarks Lejerforening, »Lejer i Danmark«, hvoraf det fremgår, at der sådan skulle have foregået en slags hemmelig høring eller noget i den retning, og hvoraf det også fremgår, at der skulle ligge et forslag, som ville betyde væsentlige stigninger som følge af den aftalte leje, som spørgsmålet jo handler om.

Jeg kan sige, at der ikke ligger et færdigt forslag; der er ikke sendt noget til høring, og som spørgeren også har konstateret her ved at være den opmærksomme avislæser, så er der ikke noget lejelovsfor-slag i lov-kataloget i indeværende samling. Det hænger bl.a. sammen med, at regeringen ikke på noget tidspunkt, vil jeg godt sige, har ønsket at skabe uro blandt lejerne i Danmark, og det er ganske svært at finde modeller, som undgår at skabe den utryghed, som lejerne kan få, hvis man spiller ud med en liberalisering eller modernisering, eller hvad man nu kan kalde det for.

Det er baggrunden. De vises sten har vi ikke fundet, og derfor lader vi det ligge indtil videre, indtil vi finder de vises sten.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne sige tak for svaret, for det er jo, som ministeren var inde på, sådan, at den diskussion, som blev skabt på grund af det udkast, der har verseret, jo faktisk allerede var begyndt at skabe en betydelig utryghed.

Derfor er det godt at få afklaret, at det ikke bliver det udkast, som regeringen kommer med, og at der ikke kommer noget forslag i denne folketingssamling. Det er jeg glad for.

Men så læste jeg jo dagen efter en anden avisartikel, det var i Politiken, hvor man citerede økonomiministerens, som havde en lidt

anden holdning. Hun var ikke tilhænger af den omkostningsbestemte husleje og holdt fast i, at der altså skulle komme et lejelovsforslag ud fra den tankegang, som lå i udkastet, så vidt jeg kunne forstå hendes meldinger. Det tyder altså på, at der er en uenighed i regeringen om det.

Men jeg vil gerne spørge ministeren, om hun vil bekræfte det, hun sagde til Berlingske Tidende, at det er regeringens opfattelse, at vi skal fastholde den omkostningsbestemte husleje.

By- og boligministeren (Jytte Andersen):

Jeg vil for det første lige komme med en kommentar til det, der bliver formuleret af hr. Keld Albrechtsen som værende et færdigt udkast. Jeg vil godt sige, at jeg har ikke noget færdigt udkast, der på nogen måde er politisk konfirmeret, og som har været sendt ud. Så det vil jeg helt afvise.

Så vil jeg klart sige, at den beslutning, som regeringen har truffet om at lade lejelovsforslaget udgå af lovkataloget, er Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet enige om. Vi arbejder fortsat med at finde en metode, der kan gøre den § 5, stk. 2-ordning, vi har i dag, mere tidssvarende, men den har vi altså ikke fundet endnu, og vores begrundelse for at lægge lejelovsforslaget på hylden lige nu, er som sagt at undgå at skabe utryghed, en utryghed, som regeringen aldrig har ønsket at bidrage til. Udgangspunktet vil for os at se stadig væk være den omkostningsbestemte husleje som noget helt grundlæggende og fundamentalt i lejeloven.

Keld Albrechtsen (EL):

Tak for svaret.

Jeg vil så spørge ministeren: Hvis der skulle ske det, at disse overvejelser fører frem til et endeligt udkast eller et decideret lovforslag i næste folketingssamling, vil det så være sådan – hvilket jeg da meget håber – at regeringen vil tage kontakt til de partier, som i sin tid, i 1996, lavede ændringen af gennudlejningsreglerne, altså Enhedslisten og SF, med henblik på at drøfte eventuelle ændringer? Det synes jeg vil være en rimelig ting at gøre, når vi nu lavede noget sammen i 1996.

Det håber jeg ministeren vil give tilsagn om.

By- og boligministeren (Jytte Andersen):

Jeg vil godt sige, at i det øjeblik vi finder den endelige løsning på et vanskeligt problem, vil

der selvfølgelig foregå en hel normal procedure, dels i forhold til høring af de organisationer, der nu er høringsberettigede, dels selvfølgelig også i forhold til de partier, som har båret.

Og der vil jeg godt sige, at vi får faktisk meget hurtigt brug for partierne, fordi vi jo i sidste folketingssamling lavede en forlængelse af nogle forsøgsordninger, og den udløber faktisk nu her. Så vi skal allerede i denne folketingssamling, når det drejer sig om forlængelse af forsøgsbestemmelserne, drøfte det med partierne, og der skal jeg selvfølgelig gerne tage kontakt til både Enhedslisten og SF, som har, om jeg så må sige, lagt stemmer til dele af det.

Men jeg synes nu, sådan i demokratiets navn, at vi skal prøve at skabe en bredere konsensus omkring lejeloven. Derfor vil der selvfølgelig også være tale om, at jeg indrager andre af Folketingets partier.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 838

5) Til by- og boligministeren af:

Keld Albrechtsen (EL):

»Hvad er ministerens holdning til et forslag om at indføre pristalsregulering af udlejernes afkast?«

Skriftlig begrundelse

Et sådant forslag vil selvsagt indebære fremtidige husleje forhøjelser. Danmarks Lejerforeninger har oplyst, at hvis pristalsreguleringen havde været gældende siden 1975, så ville afkastet i dag have været 214 pct. højere, end det er.

Forslaget vil altså indebære meget væsentlige lejestigninger og dermed være i strid med de valglofter, som regeringen gav lejerne forud for folketingsvalget den 11. marts 1998.

Keld Albrechtsen (EL):

Ja, nu er det her jo et spørgsmål, som også er affødt af den samme diskussion, så derfor skal jeg ikke gøre det meget langt, men jeg går selvfølgelig ud fra, at dermed er det element i diskussionen også på nuværende tidspunkt ude af billedet for denne her folketingssamplings vedkommende.

By- og boligministeren (Jytte Andersen):

Det, der afkræves en holdning til i det her spørgsmål, er jo, hvorvidt jeg er positiv eller negativ over for en pristalsregulering af en eller anden art af afkastet. Og dertil vil jeg sige, at vi ikke har noget forslag på nuværende tidspunkt, og derfor synes jeg ikke, der er grundlag for at gå ind i en diskussion om mulige delelementer i et forslag. Der er ikke noget forslag for nærværende.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne sige tak for svaret og gøre opmærksom på den beregning, som Danmarks Lejerforeninger har lavet, som viser, at hvis man havde en pristalsregulering af udlejernes afkast, som havde været gældende siden 1975, ville afkastet i dag have været 214 pct. højere, end det er. Det vil altså sige, at det er et forslag, som på sigt indebærer meget væsentlige huslejestigninger.

Derfor er vi selvfølgelig glade for, at situationen nu er sådan, at der ikke kommer et sådant forslag på bordet i denne folketingsssamling, og jeg vil da gerne give udtryk for forhåbningen om, at der heller ikke siden hen skulle komme et forslag med det indhold.

By- og boligministeren (Jytte Andersen):

Der lå jo sådan set ikke noget spørgsmål i det, kun en konstatering.

Men jeg vil godt sige igen, at jeg ser ikke noget grundlag for at gå ind i og kommentere nogle delelementer, men samlet set skal man jo se på det her område. Der skal både være en tryghed – og det er helt afgørende for regeringen – en tryghed for lejerne med hensyn til, at de ikke pludselig får store huslejestigninger.

Modsat skal der jo også være et incitament for investorerne, hvad enten det er private investorer eller pensionskasser, der rent faktisk bygger udlejningsbyggeri; der skal selvfølgelig også være et økonomisk incitament. Men hvor snitfladen skal være imellem, kan man sige, det økonomiske incitament og så en rimelig, fornuftig husleje, som er sikker for lejerne, det er jo så det, der er det politiske columbusæg, som altså ikke lige nu ligger på mit bord.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 139: Forslag til lov om ophævelse af en række love under Fødevarerministeriets område.

Af fødevarerministeren (Henrik Dam Kristensen).

(Fremsat 10/12 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Margot Torp (S):**

Socialdemokratiet støtter regeringens bestræbelser på at få bortsaneret love og administrative forskrifter, som ikke længere har nogen praktisk funktion. Derfor støtter vi naturligvis også L 139, der drejer sig om, at man på Fødevarerministeriets område har fundet 12 love, som ikke længere er aktuelle. Det fremgår klart af høringssvarene.

Det drejer sig helt overvejende om, at der er givet forskellige økonomiske støttemuligheder til dansk landbrug, og som altid, når der ryddes op og gøres rent, hvirvles støvet op. Jeg må sige, at gennemlæsningen af det her lovforslag gav mig virkelig nogle overvejelser med hensyn til, hvor synligt det bliver, at ganske mange midler på en ret diskret måde gennem den seneste snes år er tilflydt dansk landbrug.

Jeg synes altid, når man rydder op, at man skal reflektere over, hvad der kommer for dagen.

Lene Espersen (KF):

Jeg synes også, det er på sin plads at rose fødevarerministeren for at være den første minister, der, efter hvad jeg i hvert fald i min tid i Folketinget kan erindre, med det fremsatte lovforslag direkte afskaffer en række love uden at lade dem erstatte af andre.

Selv om vi i Folketinget ofte betragter lovgivningsarbejdet som nødvendigt, er det jo ingen hemmelighed, at borgerne, virksomhederne og myndighederne, der skal leve med de administrative byrder, ofte finder Folketingets lovgivningsappetit lige lovlig stor. Og en måde at signalere en forståelse over for befolkningen er naturligvis at afskaffe overflødig lovgivning.

Forhåbentlig vil andre ministerier signalere den samme vilje, som vi her oplever fra Fødevarerministeriets side. Det Konservative Folkeparti stiller sig derfor positivt over for forslaget.